

Slovenski glasbeni dnevi
Slowenische Musiktage

1996

GLASBA IN LIKOVNA UMETNOST

MUSIK UND BILDENDE KUNST

Koncerti/*Konzerte*
Simpozij/*Symposium*

Ljubljana, Piran, 23.-26. april 1996

Ljubljana 1996

Programski odbor/*Programmausschuss*

Darko Brlek
Leon Engelman
Jani Golob
Primož Kuret
Maks Strmčnik
Janez Gregorc
Matej Venier

Organizacija/*Organisation*
Festival Ljubljana

Trg francoske revolucije 1-2
1000 Ljubljana
Slovenija/*Slowenien*
Tel. +386 61/126 43 40
Fax +386 61/22 12 88

Direktor/*Direktor*
Darko Brlek

Uredil/*Redigiert*
Primož Kuret

Vodja simpozija/*Leiter des Symposiums*
Primož Kuret

Vodja marketinga/*Marketingleiter*
Janja Rozman

Tajništvo/*Sekretariat*
Janja Rozman

Slovenske glasbene dneve so omogočili/Slovenische Musiktage haben ermöglicht:
Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Mestna občina Ljubljana,
Ministrstvo za šport Republike Slovenije, Občina Piran, Avditorij Portorož, Grand hotel
Union, Cankarjev dom, Festival Ljubljana, Opera in balet SNG Ljubljana, RTV Slovenija, Društvo
slovenskih skladateljev.

Izdajo zbornika je podprlo Slovensko muzikološko društvo.

Po mnenju Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, št. 415-68/97 z dne 21.1.1997, se za knjigo
plačuje 5% davek od prometa proizvodov.

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

78:73/76(082)

SLOVENSKI glasbeni dnevi (1996 ; Ljubljana)
Glasba in likovna umetnost : koncerti [in] simpozij / Slovenski
glasbeni dnevi 1996, Ljubljana, Piran, 23. - 26. april 1996 ;
uredil Primož Kuret = Musik und bildende Kunst : Konzerte [und]
Symposion / Slowenische Musiktage [1996, Ljubljana, Piran, 23. -
26. april 1996] ; [von Primož Kuret redigiert]. - Ljubljana :
Festival, 1997

ISBN 961-90466-0-9

1. Gl. stv. nasl. 2. Kuret, Primož. – I. Slowenische Musiktage
(1996 ; Ljubljana) glej Slovenski glasbeni dnevi (1996 ; Ljubljana)

65106688

VSEBINA/INHALT

Koncerti/Konzerte 7

Simpozij/Symposion 15

Urednikovo poročilo/*Bericht der Redaktion* 19

Anna Maria Morazzoni
Videnje slišanega – slišanje videnega
Das Sehen des Hörens – das Hören des Sehens 21

Primož Kuret
Orfejev mit – ob ptujskem Orfejevem stebru
Der Orpheus Mythos – Bemerkungen zum Orpheus Denkmal in Ptuj 30

Tilman Seebass
Pet Tizianovih slik z Venero in glasbenikom
Die fünf Gemälde der Venus mit einem Musiker von Tizian 39

Susan J. Bagust
Avtoportreti A. Schönberga in njihov odnos do "atonalne" periode v njegovem
kompozicijskem razvoju/*The Self-Portraits of A. Schönberg and their relationship
in the "Atonal" period of his compositional development* 49

Niall O'Loughlin
Ekspresionistična opera in slikarstvo/*Expressionist opera and painting* 59

Luigi Pestalozza
Glasba in zunaj glasbeno/*La musica e l'extra – musicale* 71

Janez Höfler
K temi "spremstvo duše" v italijanski umetnosti srednjega veka in renesanse
*Zum Thema "Seelengeleit" in der italienischen Kunst des Mittelalters und
der Renaissance* 78

Koraljka Kos
Javno in privatno v hrvatskem kulturnem življenju v luči glasbene ikonografije/*Öffentliche
und das Private im kroatischen Kulturleben im Lichte ikonographischer Quellen* 86

Darja Kotter
Rihard Jakopič: med glasbo in slikarstvom
Rihard Jakopič zwischen Musik und Malerei 95

Marija Bergamo	
Skrabin : Kandinsky – barva in zvok v funkciji "vibracij človekove duše"	
<i>Skrabin : Kandinsky - Farbe und Klang in der Funktion von "Vibrationen der menschlichen Seele"</i>	107
Pavel Mihelčič	
Slika je lahko navdih/ <i>Ein Bild kann inspirieren</i>	119
Roberto Favaro	
Glasba in literatura	
<i>Die Musik und die Literatur</i>	121
Helmut Loos	
Max Klinger in skladateljeva slika	
<i>Max Klinger und das Bild des Komponisten</i>	127
Detlef Gojowy	
Sinestezija zgodnje avantgarde/ <i>Synästhesie der frühen Avantgarde</i>	136
Sigrid Wiesmann	
"Srčno seči v trnje časa..."/ <i>Herhaft in die Dornen der Zeit greifen...</i>	143
Lado Jakša	
"Oslikana glasba"/ <i>Musik schauen</i>	150
Marianna Bárdiová	
Glasbena ikonografija v Lutrovi bibliji/ <i>Musikikonographie in der Lutherbibel</i>	153
Regina Chłopicka	
Posebne glasbene inspiracije v zgodnjem delu K. Pendereckega	
<i>Extra-Musical inspiration in the early work of K. Penderecki</i>	163
Stefania Lieb	
Glasba in likovna umetnost v Ameriki 1950-60: "Abstract Expressionism"	
<i>Musik und bildende Kunst in Amerika 1959-60: "Abstract Expressionism"</i>	173
Dieter Gutknecht	
"Aural eyeness" – skupnosti med glasbo in umetnostjo v abstraktnem slikarstvu in newyorški šoli/ "Aural eyreness" – <i>Gemeinsamkeiten von Musik und bildender Kunst in Abstract Expressionism und New York School</i>	187
Manfred Wagner	
Kaj pomeni estetski prostor za Antona Brucknerja	
<i>Was bedeutet der ästhetische Raum für Anton Bruckner</i>	199

Jana Lengová	
Violina v spremembni času/ <i>Die Geige im Wandel der Zeiten</i>	206
Božidar Svetek	
Interakt (povezava glasbe in slike – forme)	
<i>Interakt (zum Zusammenhang von Musik, Bild und Formen)</i>	215
Edo Škulj	
Najstarejša podoba sv. Cecilije na Slovenskem/	
<i>Das älteste Bild der Hl. Cäcilie in Slowenien</i>	217
Peter Andraschke	
Igor Stravinski in vizualne umetnosti/ <i>Igor Stravinski und die visuellen Künste</i>	227
Edelgard Spaude	
Slike za gledališče (Picasso in gledališče)	
<i>Bilder für die Bühne (Picasso und das Theater)</i>	243
Matjaž Barbo	
Estetika ene je estetika drugih umetnosti	
<i>"Die Ästhetik der einen ist die Ästhetik der anderen Künste"</i>	258

Lučno oblikovanje/*Lichtgestaltung*: Edi Martinčič
Šepetalka/*Souffleusse*: Mojka Žagar
Vodja predstave/*Leiter der Vorstellung*: Drago Jazbec

Osebe/*Personen*
Don Francisco: Josip Lešaja
Chincho: Jože Kores
Doña Maria: Zdenka Gorenc, Rebeka Radovan
Don Antonio: Juan Vasle
Cortes: Sašo Čano
Upravnik/*Verwalter*: Franc Javornik
Pestunja/*Kindermädchen*: Merita Juniku Jerkezi
Prvi gost/*erster Gast*: Andrej Debevc
Drugi gost/*zweiter Gast*: Slavko Savinšek
Žena/*Frau*: Mirjam Kalin

Zbor in orkester Opere in baleta SNG Ljubljana/*Chor und Orchester von Oper und Ballett des SNG (Slowenischen Nationaltheaters) Ljubljana.*

SIMPOZIJ/SYMPORIUM

“GLASBA IN LIKOVNA UMETNOST” “MUSIK UND BILDENDE KUNST”

Sreda/Mittwoch, 24. April ob/um 9.00

Pozdravi/Begrüßungen

Vodja/Leitung: Peter Andraschke (Gießen)

Anna Maria Morazzoni (Milano)

Videnje slišanega - slišanje videnega. Nekaj motivov zvez med glasbo in likovno umetnostjo s filozofskega stališča

Das Sehen des Hörens - das Hören des Sehens: Einige Motive der Beziehung zwischen Musik und bildenden Künsten aus philosophischer Sicht.

Primož Kuret (Ljubljana)

Orfejev mit - ob ptujskem Orfejevem stebru

Der Orpheus - Mythos - Bemerkungen zum Orpheus - Denkmal in Ptuj

Tilman Seebass (Innsbruck)

Pet Tizianovih slik z Venero in glasbenikom

Die fünf Gemälde der Venus mit einem Musiker von Tizian

Susan J. Bagust (Heslington, York)

Avtportreti A. Schönberga in njihov odnos do “atonalne” periode v njegovem kompozicijskem razvoju

The Self - Portraits of A. Schönberg and their relationship to the “Atonal” period of his compositional development

Niall O’Loughlin (Loughborough)

Ekspresionistična opera in slikarstvo: *“Erwartung” in “Die glückliche Hand”*
Expressionist opera and painting: “Erwartung” and “Die glückliche Hand”

Sreda/Mittwoch, 24. April ob/um 14.00

Vodja/Leitung: Tilman Seebass (Innsbruck)

Luigi Pestalozza (Milano)

Glasba in zunaj glasbeno/*La musica e l'extra - musicale*

Janez Höfler (Ljubljana)

K temi "spremstvo duše" v italijanski umetnosti srednjega veka in renesanse

Zum Thema "Seelengeleit" in der italienischen Kunst des Mittelalters und der Renaissance

Koraljka Kos (Zagreb)

Javno in privatno v hrvaškem kulturnem življenju v luči glasbene ikonografije

Das Öffentliche und das Private im kroatischen Kulturleben im Lichte ikonographischer Quellen

Darja Kotter (Ptuj)

Rihard Jakopič med glasbo in slikarstvom

Rihard Jakopič zwischen Musik und Malerei

Marija Bergamo (Ljubljana)

Skrjabin: Kandinsky – barva in zvok v funkciji "vibracij človekove duše"

Skrjabin: Kandinsky – Farbe und Klang in der Funktion von "Vibrationen der menschlichen Seele"

Pavel Mihelčič (Ljubljana)

Slika je lahko navdih/*Ein Bild kann inspirieren*

Četrtek/Donnerstag, 25. April ob/um 9.00

Vodja/Leitung: Marija Bergamo (Ljubljana)

Roberto Favaro (Padova)

Glasba in literatura

Die Musik und die Literatur

Helmut Loos (Chemnitz)

Max Klinger in skladateljeva slika

Maks Klinger und das Bild des Komponisten

Detlef Gojowy (Köln)

Sinestezija zgodnje avantgarde/*Synästhesie der frühen Avantgarde*

Sigrig Wiesmann (Wien)

Srčno seči v trnje časa.../ "Herhaft in die Dornen der Zeit greifen..."

Lado Jakša (Ljubljana)

"Oslikana glasba"/ "Musik schauen"

Četrtek/Donnerstag, 25. April ob/um 14.00

Vodja/Leitung: Helmut Loos (Chemnitz)

Marianna Bárdiová (Banská Bystrica)

Glasbena ikonografija v Lutrovi bibliji/*Musikikonographie in der Lutherbibel*

Manfred Wagner (Wien)

Kaj pomeni estetski prostor za Antona Brucknerja?

Was bedeutet der ästhetische Raum für Anton Bruckner?

Regina Chłopicka (Krakow)

Posebne glasbene inspiracije v zgodnjem delu K. Pendereckega

Extra-Musical Inspirations in the early work of K. Penderecki

Stefania Lieb (Hannover)

Glasba in likovna umetnost v Ameriki 1950-60: "Abstract Expressionism"

Musik und bildende Kunst in Amerika 1950-60: "Abstract Expressionism"

Dieter Gutknecht (Köln)

"Aural eyeness" – skupnosti med glasbo in umetnostjo v abstraktnem slikarstvu in newyorški šoli

"Aural eyeness" – Gemeinsamkeiten von Musik und bildender Kunst im Abstract Expressionism und New York School

Božidar Svetek (Ljubljana)

Interakt (povezava glasbe in slike – forme)

Interakt (Zum Zusammenhang von Musik, Bild und Formen)

Petek/Freitag, 26. April ob/um 9.00

Vodja/Leitung: Primož Kuret (Ljubljana)

Jana Lengová (Bratislava)

Violina v spremembi časov/*Die Geige im Wandel der Zeiten*

Edo Škulj (Ljubljana)

Najstarejša podoba sv. Cecilije na Slovenskem

Das älteste Bild der Hl. Cäcilie in Slowenien

Peter Andraschke (Gießen)

Igor Stravinski in vizualne umetnosti/*Igor Stravinski und die visuellen Künste*

Edelgard Spaude (Freiburg)

Slike za gledališče (Picasso in gledališče)

Bilder für die Bühne (Picasso und das Theater)

Matjaž Barbo (Ljubljana)

Estetika ene je estetika drugih umetnosti ...

"Die Ästhetik der einen ist die Ästhetik der anderen Künste..."

UREDNIKOVO POROČILO

Mednarodno muzikološko posvetovanje v okviru Slovenskih glasbenih dnevov 1996 je imelo temo "Glasba in likovna umetnost". V zborniku objavljamo integralna besedila referatov, ki smo jih dobili v objavo in v jeziku, v katerem so nam avtorji besedila poslali.

Za vsebinsko in jezikovno stran prispevkov odgovarjajo avtorji sami. Na tem mestu se jim ponovno zahvaljujem za njihovo sodelovanje na Slovenskih glasbenih dnevih leta 1996.

Ljubljana, marca 1997

Urednik
Primož Kuret

BERICHT DER REDAKTION

Das internationale musikwissenschaftliche Symposium in Ljubljana befaßte sich im Jahr 1996 mit dem Thema "Die Musik und bildende Kunst". In Sammelband sind die integralen Texte der Vorträge in der Sprache veröffentlicht, in welcher sie abgehalten wurden.

Für die inhaltliche und sprachliche Seite der Beiträge sind die Autoren selbst verantwortlich. Ich möchte mich an dieser Stelle noch einmal allen unseren Referenten herzlich bedanken.

Ljubljana, März 1997

Der Redakteur
Primož Kuret